

Datum
2018-10-12

Dnr
142/2018
Er ref
Fi2018/02864/S1

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ett mer konkurrenskraftigt system för stöd vid korttidsarbete

IFAU vill peka ut två områden avseende förslaget om ett nytt stöd vid korttidsarbete som skulle behöva ytterligare genomlysning.

Dödviktseffekter när två parallella stöd tillämpas

Det befintliga och det föreslagna stödet vid korttidsarbete har delvis olika syften och omfattning: Det befintliga stödet är tillfälligt och syftar till att upprätthålla sysselsättningen vid en djup lågkonjunktur (som inte är strukturellt betingad), samt att bidra till att företagen snabbare kan ställa om till en högre efterfrågan vid den efterföljande konjunkturuppgången. Stödet är generellt i den mening att när det aktiveras omfattar det samtliga arbetsgivare (i privat sektor). Det föreslagna stödet vid korttidsarbete är istället permanent och syftar till att stärka svenska företags konkurrenskraft samt värna sysselsättningen i både i hög- och lågkonjunktur. Detta stöd föreslås istället vara riktat i den mening att det endast ska omfatta företag som av tillfälliga ekonomiska skäl behöver införa korttidsarbete.

IFAU:s uppfattning är att vart och ett av de två systemen skulle kunna uppfylla sina respektive syften. Att tillämpa dem parallellt kan dock innebära onödiga dödviktseffekter (dvs. att stödet utgår till företag som även utan detta skulle ha behållit sin personal). Vid en aktivering av det temporära (befintliga) stödet, då Sverige befinner sig i en djup lågkonjunktur, borde en majoritet av de företag som är i behov av stödet rimligen redan ha ansökt om det permanenta (föreslagna) stödet. Det finns därmed en risk att en aktivering av ett stöd som omfattar samtliga arbetsgivare (dvs., det befintliga stödet) då är behäftat med betydande dödviktseffekter och i mindre omfattning bidrar ytterligare till att upprätthålla sysselsättningen och att hålla nere arbetslösheten.

Dessa dödviktseffekter borde rimligen inte vara större än vid nuvarande situation med endast ett tillfälligt stöd, men det är oklart hur mycket det befintliga stödet i sin nuvarande form tillför om det föreslagna stödet skulle införas och då särskilt i relation till dessa dödviktseffekter.

Kriterierna vid bedömningen av ett företags rätt till stöd

Riktlinjerna för utredningen var bland annat att systemet inte ska motverka strukturomvandling i ekonomin, samt att riskerna för överutnyttjande och dödviktseffekter ska vara så låga som möjligt. För att uppnå detta föreslås ett antal förutsättningar för att stöd ska erhållas: de ekonomiska svårigheterna är tillfälliga och allvarliga, att dessa inte borde ha förutsetts eller kunnat undvikas, och att andra tillgängliga åtgärder för att minska arbetskraftskostnaderna är uttömda. Hur dessa förutsättningar ska kunna omvandlas till kriterier som i praktiken kan tillämpas vid bedömningen av ett företags rätt till stöd är dock oklart. Särskilt mot bakgrund av vikten av en skyndsam behandling av ansökan om korttidsstöd för att utnyttja dess fulla potential. Även om utredningen redogör för förutsättningarna för att stöd ska erhållas i ett antal andra EU-länder saknas det en diskussion om vad vi kan lära från den praktiska tillämpningen av sådana kriterier i dessa länder.

I detta ärende har generaldirektören Olof Åslund beslutat. Marcus Eliason har varit föredragande.

Olof Åslund

Marcus Eliason